

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IX kadencja

Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.4.2021

Druk nr 1157
Warszawa, 14 maja 2021 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjęte przez Senat - zgodnie z art. 121 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - na 24. posiedzeniu w dniu 13 maja 2021 r. uchwały:

- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- **w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw.**

Z poważaniem

(-) Tomasz Grodzki

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 13 maja 2021 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym
Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 2021 r. ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw, odrzuca tę ustawę.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 2021 r. ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw, postanowił ją odrzucić.

O odrzuceniu ustawy przesądził zarówno tryb prac nad projektem ustawy, jak i rozwiązania w nim zawarte.

Projekt został wniesiony przez Radę Ministrów w dniu 9 kwietnia 2021 r., pierwsze czytanie miało miejsce już w dniu 14 kwietnia, a nazajutrz przeprowadzono trzecie czytanie i uchwalono ustawę. Sejmowy proces legislacyjny dotyczący aktu prawnego bardzo istotnie zmieniającego dotychczasowy system poboru opłaty za przejazd autostradą, wpływającego na sytuację nie tylko przedsiębiorców z branży transportu drogowego, ale praktycznie wszystkich kierujących, trwał więc 7 dni.

W opinii Senatu jest to czas niewystarczający. Projekt ustawy pociągający za sobą tak daleko idące skutki społeczne i ekonomiczne, powinien być poddany przez parlament szczególnie wnikliwej analizie. Argument ten jest tym ważniejszy w odniesieniu do niniejszej noweli, ponieważ organizacje reprezentujące przedsiębiorców podnosiły, iż rozwiązania w niej przewidziane nie były w sposób należyty konsultowane ze środowiskiem transportowców.

Poza racjami o charakterze proceduralnym, bardzo poważne zastrzeżenia Senatorów budzi także *meritum* ustawy.

Wejście w życie przepisów zaproponowanych w analizowanej ustawie spowodowałoby, że Polska byłaby jedynym krajem, w którym do poboru opłat za przejazd po autostradach wszystkich pojazdów samochodowych, używa się systemu geolokalizacji satelitarnej.

Rozwiązanie to jest obecnie stosowane wyłącznie w odniesieniu do opłaty elektronicznej za przejazd tzw. pojazdów ciężkich. O ile korzystanie z urządzeń śledzących przejazd pojazdów tej kategorii można uzasadnić kwestiami związanymi z bezpieczeństwem ruchu drogowego, zapobieganiem wyłudzeniom podatkowym, czy też przemytowi, o tyle posługiwanie się takimi samymi narzędziami w przypadku kierowców „zwykłych” samochodów osobowych, jest w opinii Senatu nadregulacją budzącą wątpliwości w zakresie zgodności z zasadą proporcjonalności, o której mowa w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Kierujący pojazdem nie będzie mógł rozpocząć przejazdu autostradą lub jej odcinkiem w przypadku braku ważnego biletu autostradowego lub zainstalowanych na własny koszt prawidłowo funkcjonujących urządzeń lub systemów wykorzystujących technologie pozycjonowania satelitarne i transmisji danych. Również ta koncepcja budzi, zdaniem Senatu, szereg zastrzeżeń.

Po pierwsze bowiem, koszty nowelizacji nie powinny obciążać obywateli. Po drugie, urządzenia geolokalizacyjne zapewnią organom Krajowej Administracji Skarbowej nieuzasadniony dostęp do szerokiego katalogu danych osobowych użytkowników, którzy nie prowadzą profesjonalnego przewozu drogowego.

Po trzecie, cena takich urządzeń może być dla części kierowców na tyle wysoka, że zrezygnują z wjazdu na autostradę, wzmagając ruch na drogach do tego nieprzystosowanych.

Po czwarte wreszcie, wymaganie od osób niebędących zawodowymi kierowcami, aby obsługiwali skomplikowane urządzenia elektroniczne podczas jazdy po autostradzie, byłoby ze strony ustawodawcy lekkomyślnością narażającą kierujących na ryzyko wypadku. Senat zwraca uwagę, że art. 45 ust. 2 pkt 1 Prawa o ruchu drogowym przewiduje zakaz korzystania podczas jazdy z telefonu wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku, a do tego właśnie w wielu przypadkach może się sprowadzać korzystanie z systemu wykorzystującego technologie pozycjonowania satelitarne i transmisji danych.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Senat podzielił stanowisko 215 posłów głosujących przeciwko przyjęciu projektu ustawy w Sejmie i uznał, że ustawa zasługuje na odrzucenie.